

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș
și organ informativ al AGRU-lui din Eparhia Maramureșului

Bucurou de distribuie: Librăria Asociațiunei Sighet, Piața Unirei No. 25

Apăre în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Moravuri de azi.

Tot ce caracterizează secolul nostru este încercarea omului de a se uita pe sine însuși. Aceasta uitare el nu prin actele renunțării vrea să o ajungă, ci din contră se adâncește în plăcerile care îi stau la dispoziție nealegând între cele permise și cele oprite. Lupta pentru viață îl mehanizează, îl înșiră între șuruburile unei mașini, iar în viața particulară își caută sufletul, care lipsește din munca lui, dând libertate fără frâu trupului.

Omul a devenit monstru compus din mașină și din animal. În orele lui libere când vrea să uite mașina, animalul neînfrânat ajunge la suprafață. De aceea toată arta, literatura și plăcerile sale poartă sigilul animalității. Cu suflet alb nu le poți privi și

gusta. Sărmana ființă bipedă pretinde că în toate aceste își caută sufletul. Sufletul își caută când scrie și citește proslăvirea trupului, sufletul își vrea să-l găsească când înfățișează și privește scene sensuale și despre suflet halucinează în dragostea lui neordonată. În numele sufletului să îmbată de alcool sau stupeliante. Iar sufletul nicio dată n'a fost mai departe de el ca în zilele noastre!

Ar trebui sufletul acesta, care-l caută pe căi greșite, să-l cerceteze și să-l afle în munca lui. Sufletul omului își pune semnul pe toată munca săvârșită cu conștiințiozitate, credință în Dumnezeu și resemnare. Munca așa săvârșită devine fum de tămâie, care se ridică spre cer, un imn care slăvește pe Dumnezeu, o lacrimă de bucurie ce varsă creatura putând împlini voința Creatorului. Iar dacă în muncă se va oglin-

di sufletul muncitorului acela nu se va mehaniza și nu va trebui să-și piardă sufletul cântându-l.

Ca toată munca să fie pătrunsă de suflet ar trebui și contribuția femeii. Nu a femeii care și ea își „caută“ sufletul, ci aceleia care și-l păstrează cu sfințenie cu toate legile scrise în el: credința, curăția sufletească, hărnicia și împlinirea datoriilor. Aceasta femeie va ști cum să-i arate soțului ei sufletul în muncă.

Dar durere, puține femei sunt în stare să-o facă aceasta, pentru că cele mai multe sunt mult trup și puțin suflet. Aceste dacă numai odată ar merge la fântâna lui Iacob și ar asculta blânde dojene ale dulce lui învățător, ar primi și sfaturile iubitoare ale lui cum să trăiască și cum să dirijeze viețile încredințatelor spre sănătate, liniște și lumină, spre realitate frumoasă, la părăsirea „narcoticelor“ prin care mai înainte au încercat să uite de mizeria lor.

Să ascuți sf. Litur- gie în Dumineci și sărbători cu evla- vie cum se cuvine.

Doară nu va fi fără de folos dacă ne reamintim de aceasta a doua poruncă — dintre cele cinci porunci ale Bisericii noastre catolice — chiar acum în preajma anotimpului când aproape toată lumea — mai cu seamă orășenii — râvnesc la excursiuni, întocmai ca în carnaval la baluri, în timp de post la ceaiuri, toamna la culesul viilor, ce vara la ștranduri și celelalte.

De o parte nu este mirare, pentru că omul cu suflet după firea lui trage cătră frumsețele naturii ca la superlativul frumsețelor create de Dumnezeu, pentru desfătarea omului credincios.

Dar de altă parte aceasta a doua poruncă bisericească, întocmai ca și toate celelalte porunci a lui Dumnezeu și ale Bisericii sunt obligatoare pentru toate anotimpurile atât iarna cât și vara, fie toamnă, fie primăvară.

Ispita însă e mai mare acum în aceste săptămâni, aproape exact în acele 40 de zile despre cari spun credincioșii noștri ca pentru aceea sunt atât de frumoase, că sunt acele zile cari le-a petrecut Mântuitorul după înviere și până la înălțare, pe acest pământ. Ce subtilă mentalitate de buni credincioși.

Poate pentru aceasta sa consacrat și luna Mai cultului Prea-

sfintei Fecioare, fiind aceste poate cele mai frumoase zile ale anului.

Cu cât mai mult ni se impune deci nouă să facem toate forțările pentru sfînjirea zilelor de Dumineca și sărbătorilor alese și legate cele ce cad în aceste săptămâni.

Dar ce vedem? Vedem că multe ori deja Sâmbătă seara pleacă excursioniștii fără nici o jenă, între conversațiuni și purtare mai mult ca trivială în hohote și tropote de ale negrilor din Congo și Camerun. Mulți chiar familii întregi de desdedimineață pleacă cu autobuse, cu trenuri, alții pe jos, în toate direcțiile, încărcăți cu mâncări și beuturi certându-se deja dela plecare, iar ajunși la țintă se desbracă, aproape goli, beau și mănâncă, fără a observa cât de puțin din frumsețele naturii, totuși între ei sunt aceia, cari afirmă că și natura e biserică și ei umblă acolo a se ruga. Probabil aducând jertfe lui Bah.

De când însă „Cuvântul trup s'a făcut și sălășluște între noi” biserica adevărată numai acolo este unde sălășluște El, în spețiile mistice ale Sf. Eucharistie. Și drept este numai atâta ca un suflet evlavios poate simți existența lui Dumnezeu și afară în natura, dar nu, că acești excursioniști, între astfel de destrăbălări.

Și oare nu-și dau seama acești excursioniști că cum să scandalizează cei credincioși, când văd, de o parte aceasta purtare necuviincioasă, constând deodată și călcarea legii atât de cardinale, cum este porunca sfînțirii Duminecii?

Nu simțesc oare acești excursioniști că și ei sunt chemați la ceva mai mult ca și numai la o astfel de viață în toate anotimpurile și în întreaga lor viață? Și cum că nu-și dau seamă de acestea chiar sub cerul liber? Ori nu au auzit ei nici când că „cerurile spun mărirea lui Dumnezeu și firmamentul vestește tăria mâinilor Lui?”

Nu se tem ei de aceasta mână tare? Ori ocupați și preocupăți în zile de lucru în munca încordată pentru câștigarea pâinei de toate zilele, se uită de porunca bisericii? Se uită poate și de existența lui Dumnezeu?

Nu înțeleg ei oare iubirea părintească a lui Dumnezeu manifestată chiar și prin aceasta poruncă — ca urmare firească ai primei porunci dintre cele zece porunci — ca lăsând la o parte munca, și lăpădând toată grija cea lumească, să ținem repaus, ca astfel în acest repaus să ne dăm seamă, că este în noi ceva mistic, este ceva ce este mai durabil ca ori și care energie fizică existentă în noi, ce ne atrage spre cele veșnice, ne silește să ne gândim la chemarea noastră, să ne cugetăm la cele ce vor să fie dincolo de mormânt.

Acest repaus ne servește de bun prilej ca să ațintim gândirea noastră spre ascultarea și observarea șopotelor lăuntrice, cari izvoresc din adâncul sufletului, din scânteia dumnezească în noi, pentru cari șoapte mulțumește atât de frumos Psalmistul Domnului, zicând: „că

iată adevărul ai iubit, cele nearătate și cele ascunse ale înțelepciunii tale mi le-ai arătat mie." Așa glăsuște Psalmistul cu sute de ani înainte de nașterea și învățăturile Mântuitorului, iar noi încă nici azi aproape cu două mii de ani nu observăm, nu numai cele nearătate și ascunse, nici cele arătate însuși prin viața omenescă a Unului Dumnezeu.

Nu le vedem și nu le putem înțelege trăind așa cum trăim disconsiderând și cele mai elementare porunci ale bisericii, cum este ascultarea sf. Liturgii în Dumineci și sărbători, cu evlavie cum se cuvine.

Propunem numai ca de o probă, barem celor pușini aleși, dintre cei mulți chemați, să cerceteze barem în acestea câteva săptămâni regulat și consecvent în loc de excursiuni fără liturgie, sf. biserică, să-și ducă sufletul în apropierea Acelui, care în tabernacol va fi mai aproape de el ca pe oricare vârf de munte, fie acela cât de înalt.

Să stea acolo cum se cuvine cu evlavie reculegându-se și îi asigurăm, ca după puține astfel de vizite făcută în acest loc, vor înțelege și vor vedea și ei cele nearătate și cele ascunse ale înțelepciunii lui Dumnezeu.

Vor observa că sufletul lor însătoșează dreptatea și pretinde altceva, — barem în Dumineci și în sărbători — decât numai șgomot ordinar, mâncare și băutură fără cumpăt, și și vor da seamă ca excursiunile de acum, ștrandurile ce ar

urma și toate celelalte nu le dau nici cât de puțină îndestulare, fiind toate acestea trecătoare și atât de nedemne omului muritor, pe când sufletul e veșnic.

Sufletul râvnește după cuvântul întrupat și cuvântul este la Dumnezeu, și Dumnezeu este cuvântul, toate prin Dânsul s'au făcut și nimic fără de dânsul nu s'a făcut ce s'a făcut.

Sf. Ecaterina.

Era fecioară de frumuseță miraculoasă, fiica părinților bogați, căreie Dumnezeu i-a dăruit și inteligență strălucitoare.

Citind foarte mult, a cunoscut și doctrinele creștinismului, dar încă nu a pătruns-o frumuseța minunată a acelora.

Odată a avut un vis emoționant. A văzut pe Fecioara Maria cu pruncul Isus. Maria l-a întrebat pe Isus: lubești-o pe Ecaterina? Isus și-a întors capul pentru că încă nu era botezată.

Atunci s'a pregătit la botez. Când a înțeles învățăturile mărețe ale creștinismului sufletul ei s'a umplut de mireasma virtuților. S'a botezat. Iarăși i s'a repetat visul. Însă acum Isus cu drag i-a zâmbit și i-a dat un inel, care dimineață i-a strălucit pe deget.

Maximinus a voit să-o forțeze să jertfească zeilor. A trimis cincizeci de filosofi să-o convingă. Însă Ecaterina cu spiritul său pătrunzător și căldura convingerii sale i-a convins despre adevărul creștinismului. Filozofii s'au botezat iar împăratul a aruncat pe Ecaterina în temniță. Aici a prorocit împărătesei pe care-a convertit-o că va muri cu moarte de martir. Ce s'a și întâmplat.

După aceea împăratul a voit ca corpul ei să fie destrămat prin o roată bătută toată cu cuie. Roată la rugăciunea ei s'a sfărâmat. Văzând aceste mulți au devenit creștini. În sfârșit la ordinul împăratului au decapitat-o. Ea rugându-se pentru triumful creștinismului a primit lovitura mortală. Ea este protectoara penitenților și a școlilor superioare filosofice.

Judecata copiilor judecata lui D-zeu.

Un bun prieten mi-a spus cu lacrimi în ochi și vădit răscolită până în adâncul sufletului următoarele cuvinte:

„M'a mustrat Dumnezeu astăzi prin gura băiatului meu: Făcându-l atent să meargă la Biserică mi-a răspuns: „Eu nu sunt așa de bătrân ca d-ta, nu consider mersul la biserică așa de necesar și nici d-ta, la etatea

mea, n'ai fost prea des la biserică". Este adevărat, copilul era încă mic, când eu aveam 30 de ani și întrucât mă aflam într'o eclipsă, dacă nu de credință, dar de sigur în practicarea ei, fiind mai mult la țară, unde nu erau biserici catolice de nici un rit, și chiar la oraș, nefiind în regulă cu viața religioasă, am dat exemplul rău, ce mi-l reproșează acum copilul nostru. — Numai o rugăciune constantă către Maica Domnului, cred că m'a scăpat de mai rău, căci și pe atunci simțeam adesea imboldul puternic de a mă duce pe ascuns de frica oamenilor — în orele de seară când nu mă vedea nimeni și să mă așez în fundul bisericilor și să-mi deplâng starea neregulată a vieții sufletești căci știam cât de mult rătăcisem. — Acestea nu le știe băiatul nostru ... dar printr'o judecată, negreșit temerară și nerespectoasă, dar judecată, — nu vede exemplele bune ce mă silesc împreună cu mamă-sa să-i le arătăm de ani de zile, — dar exemplul rău dat odinioară de noi nu l-a uitat ...

Grea răspundere, văd eu acum, au părinții pentru sufletele copiilor, când nu trăesc constant în frica Domnului! — Mai greu este să îndreptăm, decât să previi aberațiile sufletești și morale ale copiilor și mă cutremur, după ce am auzit răspunsul copilului, ca nu cumva să-i fi pierdut pentru totdeauna sufletul și să ne judece și Domnul, la judecata supremă, spunându-ne la fel: „Nici tu, la etatea băiatului, n'ai mers la

biserică Duminecile, iată de ce ați scandalizat sufletul copilului vostru, iată de ce sunteți răspunzători și mai de condamnat decât el!" — Și a plâns amar nic amicul meu...

Dragă prietene, — mila Domnului este mare, chiar dacă neglijarea zilei Domnului, disprețul lui Dumnezeu prin neînchinarea barem în ziua Sa, — este una din cauzele, pentru care mâna lui Dumnezeu se retrage deasupra națiunilor și familiilor creștine, tocmai pentru că cred că nu au nevoie să atragă binecuvânterea Domnului prin închinăciune și rugăciuni. De aceea, nu înceta, ca tu cu soția ta să obții prin rugăciuni neîncetate ispășirea pentru voi și pentru toată lumea, ca astfel și revenirea la sentimentele superioare de om creștin, adică adevărat om, să fie ușurată cât mai curând pe seama fiului vostru. — Iată ce nu numai ție, dar și tuturor familiilor creștine le spun: exemplul vostru va mântui sau va pierde pe copiii voștri sufletește și trupește, căci boala și moartea sunt urmările păcatului, precum spune Dumnezeu în Sfânta Scriptură. — Iar un sfânt al zilelor noastre a auzit din gura lui Cristos, într'o vedere că trei sunt cauzele dezastrului omenirii: injurăturile și blestemele, — apoi stricăciunea sexuală a femeilor măritate și a bărbaților însurați, — în fine: nerespectarea zilei Domnului:

De aci, prin urmare isvorăsc toate relele morale și materiale pentru societate și individ. — Căci nu poate să existe o strânsă legătură între natural și

supranatural, când Dumnezeu este izvorul tuturor. Iar când omul strică orânduiala, atunci dela sine atrage asupra sa și asupra semenilor săi prăbușirea mai repede sau mai încetă, — chiar firea sa înjosită de propria sa nepricepere sau răutate.

Mai nefericiți însă sunt părinții și copiii, cari nici măcar nu vor să simtă, cu tot harul ce le dă Dumnezeu, așa cum a simțit prietenul nostru...

Din „Farul Nou“)

Despre moarte.

Conferință ținută în ședința Congregației Mariane de ds. Gabriela Pop.

Memento mori! Gândește-te moarte Gândește-te la trupul pe care-l porți prin lupta vieții, la individualitatea care muncește, se odihnește, suferă, iubeste, întreaga ființă care se numește „eu“ că odată va înceta va fi rece și îi va lua loc cadavrul. Memento mori! Adu-ți aminte că va sosi timpul când nu vei auzi mai mult ciripitul păsărilor, nu vei mai vedea natura cu frumusețile ei și lumea se va scurge mai departe pe obșnuitul drum fără ca tu să mai guști din suferințele existenței Memento mori! Aceasta ne-o dovedește ori și ce lucru din jurul nostru. Pun întrebarea oare noi ne gândim la moarte? Când tot ce este în jurul nostru ne amintește de ora morții. Când în ne-numărate chipuri vedem cum se sting toate. Când cei dragi ai noștri dispar dintre cei vii lăsând un gol de necompletețat. Așa că nu? Ofilirea unei flori o privim cu indiferență, o înmormântare nu ne conturbă firul

gândirii. Ne-am obișnuit, noi știm că totul are sfârșit, moartea o luăm ca o lege a naturii care urmărește viața întocmai ca iarna toamna sau noaptea inseratul. Dar dacă e vorba de noi înșine sau de cei mai apropiați de noi ne cuprinde o groază. Această groază de moarte aduce cea mai mare frică cel mai mare chin. Teama de moarte este adânc înrădăcinată în noi cu toate că este lucru știut că ori și ce are sfârșit și că moartea umblă pe urmele vieții. Știm că va sosi timpul când și pentru noi va înceta lumea va înceta „eul” nostru, va fi odihnă o odihnă absolută. De această odihnă și pace să ne fie frică? Nu! Nu de moarte sau de veșnicie să nu ne fie nouă frică.

Noțiunea „moarte” aduce cele mai grozave imaginații. Ultima scenă a vieții este moartea. Oare și această ultimă scenă a vieții este suferință. La această întrebare nu s'a dat încă un răspuns precis.

Din cele spuse mai sus reiese că este necesară o pregătire la moarte.

Pregătirea să se facă cam în următorul chip.

1. Adu-ți aminte că ești în fața lui D-zeu.

2. Cere-i harul lui.

3. Inchipuește-ți că ești pe patul de moarte fără nici o speranță de scăpare. Consideră nesiguranța zilei în care vei muri. Suflete, într'o zi tu vei ieși din trupul acesta. Când va fi? iarna sau vara? ziua sau noaptea, pe neașteptate sau cu știința? avea-vei timp de a te

spovedi sau nu? Despre toate acestea noi nu știm nimic; numai atât este sigur că vom muri și în orice caz mai curând decât credem.

Gândește-te că atunci lumea se va sfârși, întrucât te privește: pt. ține nu va mai fi. Da, căci atunci plăcerile, deșertăciunile, veselia lumească, iubirile deșarte ne vor apărea ca niște fantome și nori. Sărmanul de mine, pentru ce nimicuri și himere am jignit eu pe D-zeu? Vei vedea că l-am părăsit pe D-zeu pt. nimic. Din potrivă, evlavia și faptele bune îți vor părea atunci atât de vrednice de dorit și așa de plăcute; de ce n'am pășit pe aceasta cale atât de frumoasă și de gingașă? Atunci păcatele cari păreau f. mici vor apărea enorme ca niște munți, iar evlavia ța f. mică.

Gândește-te la lungile și sfâșietoarelor rămasuri bune pe care sufletul tău le va spune lumii de aci; el va spune adio bogățiilor, petrecerilor, plăcerilor și la urma urmei propriului său corp.

Gândește-te la graba ce vor avea pentru a eidica acest trup și al ascunde în pământ și că după aceasta lumea nu se va mai gândi la tine, nici nu se va pomeni de tine, întru nimic mai mult de cât te-ai gândit și tu la alții; Dumnezeu să-l ierte se va spune și atâta tot. O, moarte, cât trebuie de mult să fii ținută în seamă și cât ești tu de nemiloasă.

Cândește-te că la ieșirea din trup, sufletul apucă drumul din dreapta sau din stânga. Vai,

încotro o va apuca al tău! pe ce cale va păși? nu pe alta decât pe cea pe care o va fi pornit chiar din lumea aceasta.

Să ne rugăm lui D-zeu și să ne aruncăm la picioarele lui. Doamne, primește-mă sub paza ta în ziua aceasta groznică fă-mi ceasul acesta fericit și favorabil și mai bine toate cele din viața aceasta să-mi fie triste și pline de jale.

Disprețuește lumea. Din moment ce nu știi ceasul în care trebuie să te părăsesc lume eu nu vreau să mă leg de tine. Vreau să mă pregătesc pt. ceasul acesta și să iau măsurile cerute pentru a face trecerea aceasta într'un chip fericit; vreau să asigur starea conștiinței mele și vreau să fac ordine. Mulțumeste-i lui Dumnezeu pt. hotărârile pe cari El ți le-a trimis; închină-i te Lui; roagă-L din nou să-ți dea o moarte fericită prin meritele morții Fiului Său. Cere-i cu stăruință ajutorul Prea Curatei Fecioare Maria și a tuturor Sfinților.

Studentii și Apostoli Studentii francezi au început o „cru-ciadă” de rugăciuni. În fiecare luni se împărtășesc un număr fixat de studenți. Fiecare grup local prilejuește lunar citirea unei liturghii pentru studenții francezi. Se roagă cu toții pentru studenții fără credință, pentru pace și pentru „Pax Romana”, iar în duminica primă a fiecărei luni își oferă împărtășeniile pentru misiuni.

Statele Unite și creștinismul

Fostul președinte Hoover a vorbit de curând către tinerele din San Francisco: „Dacă astăzi vre-un Stat ar voi să provoace o luptă contra religiei, întreaga cultură ar trebui să se dărâme; căci este clădită pe credință“. Ce spun savanții noștri diriguitori?

Unul din cei mai influenți conducători ai Uniunii de lucru din America, Robert Quillen a spus și ei: „Experiența arată, că cea mai mare înrăurire asupra moralității unui popor porcede dela religie. Dacă cei ce conduc sunt înțelepți, ei vor stima religia și o vor încureja. Căci nu pot avea nici un aliat mai puternic pentru

menținerea păcii, ordinii și bune stări. Guvernele care au tolerat ca oamenii cu vază să-și permită a baljocori și necinsti religia în opinia publică, recoltează acuma răsplata: În biserici rămân adesea locuri goale... dar în pușcării nici o celulă nu este goală“.

În Statul New-York guvernatorul a convocat o conferință compusă din judecători, avocați, profesori, directori de închisori, specialiști în ale poliției și preoți (acolo nu se crede fiecare „savanț“) ca să se ia măsuri de combatere a criminalității. Iată cum se va combate creșterea criminalității: „Se recomandă ca în toate școlile publice să se învețe din nou cele zece porunci; ba chiar în fiecare zi în prima oră să se predea ia-

răși religia. Familia și școala trebuie să fie influențată din nou în sens religios“.

Prin urmare nu poveștile fade de „educație religioasă prin pilde și povestiri“ născocite ad-hoc! Ci cele zece porunci, domnilor profesori, așa spune America democratică. Se potrivește mai ales la noi cu democrația noastră falsificată. Vi-o amintește America arătându-vă că greșiți Dv.

V. H.

(Din „Farul Nou.“)

Citiți și răspândiți

„Dumineca“

Calendar săptămânal.

10 — 16 Mai 1936.

10. Dumineca Samarincii

Ap. Fapte 11, 19. Evg. Ioan 4, 5-42

Ap. Simon Zilotul † 64

11. Luni M. Machie

12. Marți Ep. German

13. Mercuri M. Gliceria † 177.

14. Joi M. Isidor † 250

15. Vineri C. Pachoniu † 330

16. Sâmbătă C. Teodor Sf. † 368

Duminecă 10 Maiu sărbătoare legală. Proclamarea Independenței României.

Caritatea

Trebuie să-l iubești pe Dumnezeu în frica ta, în necazurile tale, în dorințele tale, în speranțele în bucuriile, în faptele, în petrecerile, în ocupațiunile, în onorurile, în măririle tale și chiar în disprețuirea care te va înălța în ochii Lui.

Trebuie să-l iubești la începutul în mijlocul și la sfârșitul faptelor tale. Și tu te vei bucura în El veșnic, fără măsură.

Cine iubește pe Dumnezeu îl preamărește; cine îl preamărește pe Dumnezeu se preamărește pe sine și cine se preamărește pe sine în Dumnezeu, va rămâne veșnic preamărit.

„Creștinul Activ“ (G. Palau s. j.)